

Tilaukshinnat:

Koko vuodelta . . . 3: —
 Puolelta vuodelta . . . 1: 75
 Neljänne vuodelta . . . 1: —
 Kuukaudelta 30
 Muualla tilattuna postimat-
 sut työstöluettuna.
 Postinumero 10 ptt.

Tornio.

Ilmoitushinnat:

Ensi sivulla 15 p.
 Toine sivulla 10 p.
 Kolmas ilmoitus 2: —
 Neljän ilmoitus 30 p.
 Seitsemiltä ilmoituksilta myön-
 netään alennusta.
 Ruotsinkieliset suomenetaan
 maksutta.

Uutis- ja Ilmoituslehti Tornion kaupunkia, Peräpohjolaa, Tornion jokilaaksoa ja Lapinmaata varten.

1898.	Lehti ilmaantuu joka keskiyö ja lauantai kello 9 aamupäivällä.	Vastaava toimittaja: R. E. Otelin.	Lauantaina 12 p. marrask.	N:o 9.
-------	--	---------------------------------------	---------------------------	--------

R. Mäntalan Näätälinliikkeessä Torniossa

tehdään yhä edelleenkin kaikkia näätälin-ammattiin kuuluvia töitä. Työ tehdään joutui ja huolellisesti. Valmiita pukuja ja syysslakeja on määrätty, erittäin halvalla. Uusi uutu leipuri Mäntalan talossa rantapuolella.

Nyt on saapunut

SUURI hyvin lajiteltu talvivarasto kaikesta laadusta
K A U N I I T A

Puku-, Paltto- ja Ulsteri-KANKAITA sekä Turkkitararoita.
 Tilaukset toimitetaan huolellisesti ja lyhyessä ajassa.

Toiminimi Carin Pietin Näätälin-liike.

Kirkollisia tietoja.

Saarnatunnot

23 sunnunt. Kolm. pöytä 18/11 1898.

Tornion kirkossa:

Puolipäiväsaarna juom. kello 10 e. pp. kirk-
 kos. Simelius.

Itäsaarna juom. k. 5 kirkos. Simelius.

Maternion kirkossa:

Puolipäiväsaarna k. 10 e. pp. past. Grön-
 holm.

Saaparannan kirkossa:

Puolipäiväsaarna juom. k. 10 e. pp. prot.
 Grape.

Kuolj. k. 12 past. Westerdal.

Kurssit.

Suomen Pantin konttori marrask. 8 p.

	Myyjät.	Stajat.	
Pietari	267: 60	266: 30	100: 100
Lontoo	25: 15	24: 96	Punt.
" " " "	25: 32	25: 17	
" " " "	99: 60	98: 90	
" " " "	100: —	99: 40	
Berlin	123: 20	122: —	
Hampur	123: 20	122: 20	
" " " "	124: —	123: 30	100: 100
Amsterdam	—	207: —	
" " " "	209: 50	—	
Antwerpen	—	98: 70	
" " " "	99: 80	99: 20	
Tukholma	139: —	138: 40	

Kuulutus.

Tääläiset osakkaat Kaupunkien yhteisessä paloapuyhtiössä kutsutaan täten Maistraatin edessä, maanantaina sisällä-olevan Marraskuun 14 p:nä, kello 11 e. pp. valitsemaan ensi vuodeksi kaksi arviomiestä ja heille kaksi varajäsentä, senlaisten arviointien toimittamista varten joista sanotulle yhtiölle, lokakuun 27 p:nä 1885, armollisesti vahvistetun ohjesäännön 9 § mainitsee.
 Tornion Raatihuoneella, Marras-
 kuun 1 p. 1898.

Maistraatin puolesta:

Yngve Winter.

Rippikoulun festäessä

tämän kuun 13—27 päivään saakka pidetään pastorinkanslia avoimna joka arkipäivä kello 12—1 päivällä.

Kuulutus.

Tornion kaupungin vakinaiseen palokuntaan kuuluvain jäsenten tiedoksi saan täten ilmoittaa, että kaupungin palomiskut N:o 1 ja N:o 3, ovat tänä päivänä sijoitetut raatihuoneen kivijalkakerroksessa olevaan ruiskuhuoneeseen, sekä palopurjeet, ämpärit, kirveet, lapiot ja muut paloaseet, entiseen Wapaaehtoisen palokunnan varastohuoneeseen Weistokoulun kartanossa.

Torniossa, Marraskuun 5 päivänä 1898.

M. Hartman.

Kaupungin palomestari.

Tiistaina tämän marraskuun 15 päivänä myydään vapaaehtoisella huutokaupalla Jonikkilän talossa Maternion pitäjään Saakamon kylässä, edesmenneen talonemännän Maria Erikka Jonikkilän kuolinpesän osakasten hyväksi, kaikenlaatuista talouteen kuuluvaa irtainta omaisuutta, joista mainitaan, yksi Semonen, Lehmä ja Lampaita, isompi määrä heiniä, olkia ja ruumina, 50 hektoa ohria, makuu- ja pito-vaatteita, huone ja työkaluja ynnä muuta jefatavaraa, toimituspaikalla määrättävillä ehdoilla. Joista täten yleisön tiedoksi ilmoitetaan.

Maternio marraskuun 5 päivä 1898.

Pietari Jonikkilä.

Lääkärien vastaanotto ajat:

Kaupunginlääkäri G. Kalm joka arkipäivä k. 10—12 e. pp. ja 4—5 j. pp. jefä sunnuntaiin ja juhlapäivinä 11—12 e. pp.
 Piirilääkäri G. Broms, joka päivä totona olessaan Kuusisaaren tilalla.

Tornio, marrask. 12 p.

Sivistystyö Perä-Pohjolasja.

(U. S.)

Etelä-Suomen ajukkailla on yleensä jotenkin hämärä käsitys Perä-Pohjolan oloista. Mutta se sentään tiedetään, että toimeentulo ja sivistystyö noilla „raukoilla rajolla“ kysyy vielä suurempia ponnistuksia, kuin täällä etelämailla ilmoilla. Kaikista vastustuksista huolimatta on kansallisen alueemme laajentunut Pohjolan äärimmäisille perille asti. Kallisarvoinen koko Suomen kansalle on se työ, jonka perien raiwaajat ovat tehneet, ja heidän jatkuvat ponnistuksensa vaativat ponnistusta ja kannatusta niiden kansalaisten puolelta, jotka ennemminkin oloista elävät.

Kovin vaikeata on tietysti henkisten rientojen wireillä pitäminen syrjäisemmissä oissa Perä-Pohjolaa. Mutta vaikeata se näkyy olevan niissäkin oissa, joiden asema mihin verraten on jotenkin edullinen. Niinpä koko Tornion jokilaakso, jossa apuusta on 30 peninkulmaa pitkältä ja aivan lähes 20,000 ihmistä, on kaikkiaan seitsemän kansakoulua (Tornion kaupungin kouluja lukuun ottamatta) ja niissäkin useimmissa vain väliaikaiset opettajat, kun vakinaisia ja tehtävänsä perehtyneitä opettajia ei ole jaatu. Remin jokilaakso, koulut kyllä suupuolella ovat paremmalla kammalla, mutta jo Rovaniemellä kovin takapajulla. W. 1870 perustettiin Rovaniemelle yksi kansakoulu kahdella opettajalla. Mutta sittemmin ei ole päästy siitä hyväntaamaan askeltakaan eteenpäin, vaikka pitäjän väkiluku on noin 6,000 henkeä ja siellä on väkiväkkäitäkin kyllä, joissa kansakoulu voittavat hyvällä menestyksellä työskennellä.

Lainakirjastoja on Perä-Pohjolasja vain muutamissa kunnissa ja nekin ainostaan sen nimellisiä, joihin jollainkin on jaatu pieni kirjavarasto, jota sittemmin ei ole sanottavasti uudistettu.

Haluttava henkisten harrastusten ilmaus on varain keräys Perä-Pohjolaan perustettavaa kansanopistoa varten. Koska sanotaan olevan noin 10,000 markkaa, mutta tämä summa ei opiston kannattamiseen riitä. Keräyksen pyhittämisen syyksi mainitaan se seikka, että Remin kaupunki, myöntäessä ammatiluarveista apua hankkeissa olevalle opistolle, on pannut ehdoksi, että opisto sijoitetaan Remin kuntaan. Toivottavasti mainittu kaupunki purkaa tämän ehtonsa ja suostuu antamaan lupaamansa raha-avun kansanopistolle siinäkin tapauksessa, että se sijoitetaan Tornion jokilaaksoon, missä sen oikea paikka on ja mihin myöskin Pohjalainen ylioppilaskunta, joka Helsingissä on ryhtynyt avunkeräys-toimiin jamaista kansanopistoa varten, sen sijoitettavaksi ajattelee. Kuten tietty, kerätään Ruotsissa parast'aikaa rahojia ruotsinkielisen kansanopiston perustamista varten suomalaisen väestön alueelle Tornionjoen läntiselle rannalle. Ja niin hyvä menestys on tällä keräyksellä ollut, että tarpeellinen rahajumma jo lienee koossa. Meidän rannalle on wälttämättömästi jaatava suomalaisen kansanopisto. Kansallisen sivistyksen vahvistaminen rajaseuduilla on tärkeä tehtävä.

Ilman lainakirjastoja koulujen istutamat tiedon ja valistuksen alkeet syrjäisillä maaseuduilla helposti joutuvat unohtuiksi. Tärkeätä sen wuoksi on, että lainakirjastoja jaadaan Perä-Pohjolaan joka kuntaan. Tämän asian rohkentemme sulkea Suomalaisen kansakoulun ystävien ja Kansanvalistusseuran huomioon. Kehottamalla kuntalaisia lainakirjastojen perustamiseen ja antamalla syrjäisimmille kunnille ja kylille sitä varten alkuapua, voitaisiin paljon aikaansaada. Edellinen seura onkin tietääksemme jo tällaiseen toimeen ryhtynyt, antaen viime keväänä Ala-Tornion Piirikön kylälle kirja-apua.

Huomaa!

The Singer Manufacturing Companylle.

Että minä allekirjoittanut en ota vastaan Teidän nimessä ompelukoneitten tilauksia, enkä myöskään kannan rahoja Teille tulevia. Ainoastaan J. Patalan Ompelukonekaupan asiamiehenä olen myynyt ja myyn vastakin paljon halvempia teräs-ompelukoneita kun Teidän, jonka valistunut yleisö on tullut jo tarkoin huomaamaan.

Torniossa 9 p. Marraskuuta 1898.

S. K ä r p p ä,

J. Patalan Ompelukonekaupan liikkuva asiamies.

Mutta uudelleen löyttäsi Jalkiner hänet luotaan, ja luoti jätti suoraa Te Rängin sydämeen.

Kuusi oli wiskattu weneestä ja Jalkiner kääntänyt ruorin toisaalle päin. Nyt hän tahtoi päästä Samoaan. Siinä ne päästyään ei hänen tarviisi mitään pelätä. Waimon hän oli jäästänyt ainoastaan sentähden, että hän tiesi, ettei Mikoa koskaan tulisi hänen salaisuuksiinsa ilmaistamaan. Rauhoittuttuaan Te Rängin kuoleman jälkeen, olisi hän wanhalla Mikoa jälleen ja saisi sanat suuhunsa.

Muutamien peninkulmien päässä edessä nähtivät he joukon pieniä saaria, jotka kaikki olivat asumattomia. Jalkiner tunsi ne hyvin, ja miten olkaan fanoi hän waimolleen: Mikoa, me lähdenme Napukaan. Siellä wiivymme ensi yön ja huomenna voimmme niin paljon kokospähkinäitä kuin voimmme ja koetamme saada kiinni kilpikonnan. Sitte purjehdimme Samoaan.

Waimo wain mykkytti päätään. Näretön wiba, joka nyt täytti hänen sydämensä, teki hänet mykäksi.

Mutan ja Napukan välillä oli wirta wätewä ja wene kului siinä waikeasti, woinakkaasta tuulesta huolimatta, joka sen purjeita pullisti.

— Pysähtytään riutan laitaan, kunnes on luode, fanoi walkeahoinen mies, ja laski enemmän tuulen mukaan, nous-tesiaan samalla seijoalleen nähdäkseen paremmin eteenpäin.

Mutta raju wastawirta heitti jama-ja weneen koralliriuttaa vastaan, ja silloin menetti Jalkiner tasapainonsa ja kaatui mereen.

Päästyään wedenpinnalle huomasi hän olevansa noin sadan jalan päässä weneestä, joka oli pyörähtänyt kallion toisella puolelle, mutta jota wirta samalla painoi riuttaa wästen.

— Lykkää wene ulommaksi, Mikoa! huusi hän. Muutoin wie minut wirta utapalle.

Mikoa seijoi suorana weneensä ja purskatti hurjasti nauramaan: — O-kein se sinulle, welsjeni murhaaja! Sen hopean paino, jonka tähden wuodatti neljän miehen werta, pitää wenettä kiinni kalliossa. Nyt olet tuomittu!

Wirta kuohui, pauhasi ja tyrskvi, mutta tumminkin kuuli hän waimonsa sanat, hänen siinä toiwottomasti taistellessaan wirran kuohujen kanssa, jotka hänet wiewät yhä enemmän utapalle päin.

Mikoa seijoi paikallaan, warjostaen silmiään kädellä. Mikä näti hän kuinka wesi tuolla kautana hopeana pärskähti auringonwalosja; hän kuuli heikon hätähuudon ja silloin, että haikala oli murhaajan forjannut.

Wuoksi alkoi laskea, ja kohta keltui wene rauhallisesti kallion koljesia Mikoa joutyi tupakin ja istui siinä hetkisen tupakoiden. Sitte otti hän rahakorit

ykfitellen eteenpäin, awasi ne ja heitteli weneen tabratut hopeat mereen. Wiimeisen kerin tyhjennettyään pani hän mukkumaan.

Kun hän jälleen heräsi, oli luoteen aika, wene kului werkalleen saarta kohti ja sen läheisyydessä foutei toinen wene, täynnä karkea partaaisia miehiä.

— Kuka sinä olet, kysyi heistä muuan.

— Mikoa Maroiasta, wastasi hän. Mieheni kaatui weteen ja haikala hänet tappoi. Ketä te olette?

— Olemme Petoposta, wastasivat he wiitaten wiimeistä saarta saariryhmässä. Jos olistimme tavanneet miehiä seurassasi, olistimme ne tappaneet. Mutta naijeen me emme koske.

Ja wuostausia sen jälkeen löysivät Napukan lapset hopearahoja riutan wesi-istöissä.

Revolwieri on kadulta ylös-otettu. Omistaja saa sen perii G. N. Johansonilta Molubergin talosta.

Selsingin Asfaltti-Osake-yhtiön

parhaaksi tunnettua **Kattohuopaa, Wuoraushuopaa, Peitelinskoja, Asfalttilakkaa ja Nauvoja**

myy **Aksel Jaukkuri.** Tehtaan asiamies Torniossa.

Kahwia, Sokeria, Risu- ja Muisjauhoja, Myhnejä, Maltaita, Kynttilöitä, Sifuria, y. m., y. m.,

myyppi halvimmalla

P. Dubatschoff Torniossa.

Huom!

Täten ilmoitamme arwoisalle yleisölle että herrat S. Patala ja S. Kärrpää eiwät enään ole palveluksessaamme eikä heillä siis ole oikeutta meidän nimessä tehdä kauppoja tahi kantaa rahoja.

The Singer Manufacturing Company.

Wastine

Singerin huomautukseen.

Sitten wiimme heinäkuussa erottuani Singerin palveluksesta, olen osoittanut kaikki Singerin kauppatuttawat maksamaan heidän konttoriinsa.

Teen nyt ainoastaan neulomakone-kauppoja tehtaan omassa nimessä Gritznerin ompelukoneille ja erään muun tehtaan, joita valmistetaan wuosittain 80,000 kappaletta ja owat hywydestään tunnetut yli koko maailman. Tornio 10 p. marrask. 1898.

S. Patala.

Aksel Jaukkuri

Torniossa.

Suuri warasto kaimenlaista koti- ja ulkomaan kauppatawaraa erittäin sopiviin hintoihin.

Wasta saapuneita

ihan tuoreita:

Omenoita, useaa eri lajia, Pääruonoita, Viinirypäleitä, Gurkkoja (suolatuita), Pääkaalla, Piklessejä, Kaprisseja.

Sylttilä, useita eri lajia, Munia, Ihamakkaraa, Juustoa, Sekä monenlaisia Herkkutawaroita.

myyppi halvimmalla

P. Dubatschoff Torniossa.

Teetä, monta eri lajia, **Kakaota, Karamelliä, Marmelaadia, Teeleivoksia** y. m., y. m.

myyppi halvimmalla

P. Dubatschoff Torniossa.

PRÄSS-

KAVIARIA

ja

Pietarissa savustettuja

Siikojia

myyppi

P. Dubatschoff Torniossa.

Painohiwaa

(prässijästä)

aina tuoretta saatavana

Nordbergilla Torniossa.

Sewosmiehet huomattkaa

Suurempi määrä

Mahtifuormia

tämän ja Soulukuum ajalla lähete-tään Pelloon ja Kolariin.

Josef Patalan Ompelukonekaupasta Torniossa.

Venäläinen

Palowakuutusyhtiö v. 1827.

antaa rakentuksia huokeilla maksuilla ja edullisilla ehdoilla. Lämpempiä tietoita antaa

Aksel Jaukkuri.

Torniossa,

J. W. Seickellin kirjapainossa 1898.